

УДК 371.134(025)

Мараховська Н. В.

к.п.н., доцент кафедри італійської філології

НАВЧАННЯ ІТАЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Загальновідомою є роль музею як культурного центру, спрямованого на виявлення, збір, експозицію та популяризацію культурного надбання; невід'ємної складової соціокультурного простору суспільства, специфічного багатофункціонального механізму збереження історико-культурної спадщини [2, с. 75; 3]. Водночас в умовах сьогодення, окрім традиційних функцій накопичення, зберігання та експонування матеріальних та нематеріальних артефактів, музей виконує комунікативну та просвітницько-освітню функції, а автентичне музейне середовище являє собою цінний освітній ресурс. Узагальнюючи думки науковців-попередників, Б. Іса справедливо зазначає, що за останні десятиліття музеї перетворилися із статичних сховищ для артефактів у середовища активного навчання людей, і така зміна функцій зумовила радикальну культурну трансформацію музеїв, включаючи перепідготовку персоналу та режим роботи з метою адаптації до нових ідей та підходів. У результаті виникли поняття «музейна освіта», «музейна педагогіка» для розкриття ролі музеїв у просуванні процесів викладання та навчання в їхньому середовищі [4, с. 23]. Також доцільно зауважити, що сучасний музей має гнучко та швидко реагувати на виклики сьогодення, наприклад, в умовах пандемії COVID-19 вітчизняні та зарубіжні музеї мали побудувати нові види взаємодії з відвідувачами в онлайн-форматі. Як підкреслює Ю. Ключко, з метою залучення нової аудиторії українські музеї реалізують міждисциплінарні та міжмузейні проекти; застосовують креативні підходи, адаптуючи освітні програми для онлайн-формату; збільшують кількість контенту для дітей та підлітків тощо [1, с. 145].

З огляду на зазначене вище, актуальним є вивчення можливостей музейної педагогіки, що ґрунтується на системі мистецько-педагогічних впливів на особистість учня/студента, для організації процесу навчання іноземної, зокрема італійської мови, у тому числі в умовах дистанційного навчання.

Грецькі дослідники І. Тіру та Г. Мікрос наголошують, що музейна педагогіка уможливорює активізувати почуття та забезпечити когнітивний, емоційний та соціальний розвиток людини, набуття нею мультисенсорного досвіду, завдяки якому вона протягом усього життя прагнучиме до нових відкриттів, буде здатна до гнучкого та творчого використання знань, й вільного самовираження. Учені досліджують потенціал віртуального музею у процесі викладання італійської культури та італійської мови як іноземної в контексті мовної освіти Афіньського університету. У процесі конструювання віртуального музею утворюється онлайн-спільнота на основі інтеграції соціальних мереж та Wiki з метою наповнення контенту музею, спільного генерування знань, добору та розроблення відповідних ресурсів й навчальних матеріалів італійською мовою. За словами дослідників, віртуальний музей є культурним середовищем й водночас конструктивним методом навчання, який перетворює студентів – цифрових користувачів на спільноту носіїв культурної та інтелектуальної спадщини за допомогою естетичного, експериментального та ігрового навчання [5].

Цінними є рекомендації зарубіжних учених щодо використання потенціалу музеїв в системі підготовки вчителів й засвоєннями ними комунікативних та просвітницько-освітніх стратегій, характерних для музейних закладів. Дослідники наводять приклад

реалізації проєкту «Take One Picture Cultural Placement» у Кембриджі, метою якого було підвищення кваліфікації вчителів на засадах діалогічного навчання в музейному середовищі. Результати проєкту підтвердили особливу роль музейного контексту в підготовці вчителів та важливість встановлення та розвитку діалогу у взаємодії з мистецтвом. Автори акцентують на тому, що музеї можна перетворити на зразкове середовище для підвищення обізнаності про діалогічне навчання, а також для того, щоб вчителі й вихователі розробляли та вдосконалювали власні стратегії для його впровадження в освітньому процесі [6, с. 27].

Вважаємо за доцільне застосовувати описаний вище досвід у процесі підготовки бакалаврів за спеціальністю 014 «Середня освіта», спеціалізацією 014.02 «Мова і література (італійська)». На наш погляд, інтеграція музейної педагогіки в освітньо-професійну програму сприятиме реалізації інтермедіального підходу при викладанні навчальних дисциплін, котрий являє собою синтез педагогічних технологій та видів мистецької діяльності, й у результаті – створенню мультимедійного культурно-освітнього середовища; окрім того, забезпечить набуття майбутніми вчителями італійської мови загальних та фахових компетентностей, а саме: здатності до творчого пошуку й втілення нових ідей, використання освітніх інновацій у професійній діяльності, динамічної комбінації знань з різних освітніх галузей.

Література

1. Ключко Ю. М. Комунікативний простір сучасних музеїв в умовах пандемії COVID-19. *Культура і мистецтво у сучасному світі*. 2021. № 22. С. 145-155. <https://doi.org/10.31866/2410-1915.22.2021.235902>
2. Маньковська Р. Сучасні музейні комунікації та перспективи їх розвитку. *Красзнавство*. 2013. № 3. С. 75-84. URL: http://resource.history.org.ua/publ/kraj_2013_3_75
3. Новікова Г. Середовищний музей як феномен сучасних культурних індустрій. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Музеєзнавство і пам'яткознавство*. 2019. Т. 2. № 1. URL: <http://museum-monument.knukim.edu.ua/article/view/172516/172739>
4. Isa B. Museum pedagogy and learning experiences: an investigation into museum education from institutional perspectives. RMIT University. 2017. URL: https://researchrepository.rmit.edu.au/discovery/delivery/61RMIT_INST:RMITU/12248311330001341
5. Tyrou I., Mikros G. The Role of the Virtual Museum in the Foreign Language Teaching. A Case Study of Teaching Italian as a Foreign Language in the University Setting. *Innovation in Language Learning: International Conference*. Florence, 2018. URL: <https://www.filodiritto.com/role-virtual-museum-foreign-language-teaching-case-study-teaching-italian-foreign-language-university-setting>
6. Yuan Y., Stephenson P., Hickman R. Museums as Alternative Settings for Initial Teacher Education: Implications of and Beyond the “Take One Picture” Program for Primary Art Education. *Visual Arts Research*. 2015. № 41(1). P. 27-42. URL: <https://doi.org/10.5406/visuartsrese.41.1.0027>

УДК 811.131.1'06

Трифорова Г.В.,